

Informatie De Trampoline – voor scholen en ouders

Inleiding / doelstelling

De Trampoline is bestemd voor leerlingen van groep 3 t/m 8 met (ernstige) gedrags- en/of werkhoudingsproblemen en voor leerkrachten met een coachingsvraag.

Het uitgangspunt is dat de leerling, ook na De Trampoline-periode, op de eigen reguliere basisschool blijft. Indien gaandeweg de periode echter blijkt dat het de leerkracht van de basisschool niet lukt voldoende af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerling, wordt eerst gekeken of het een andere basisschool wel lukt, waardoor een bao-bao-verwijzing ontstaat. Indien een verwijzing naar een school voor Speciaal (Basis-) Onderwijs nodig is, kan vanuit De Trampoline hiernaartoe gewerkt worden.

Plaatsing in De Trampoline betreft een periode van maximaal 20 weken.

Leeftijdbereik

De Trampoline beperkt zich tot leerlingen van groep 3 tot en met 8. Een kind dat in groep 8 zit kan ná november van het laatste schooljaar niet meer geplaatst worden.

Wanneer naar de Trampoline? Signaleringen...

Leerlingen die

- externaliserend (agressief/overactief/ongehoorzaam) of
- internaliserend (sociaal teruggetrokken/angstig/depressief) gedrag laten zien.
- (ernstige) werkhoudingsproblemen hebben.
- een (ernstige) vorm van faalangst laten zien.
- (ernstige) concentratieproblemen / motivatieproblemen hebben.

komen in aanmerking voor De Trampoline.

Zodra leerkrachten bij leerlingen met de hierboven kenmerken moeite ervaren in de afstemming op wat ze nodig hebben, is aanmelding voor De Trampoline een mogelijkheid.

Voor welke leerling is De Trampoline *niet* bedoeld?

De Trampoline wil een zo preventief mogelijk arrangement zijn, gericht op het handhaven van de leerling op zijn/haar huidige basisschool. De groep is *niet* bedoeld voor leerlingen met een enkelvoudig leerprobleem en/of een enkelvoudig probleem in de thuissituatie. Voor deze leerlingen volstaat een kortdurende ondersteuning / een arrangement op school of hulp in de thuissituatie. Ook voor leerlingen die zeer sterk externaliserend gedrag laten zien is de Trampoline niet bedoeld.

Voor welke leerkracht is De Trampoline niet?

De Trampoline is *niet* geschikt voor leerkrachten die niet open staan voor coaching. Het coachen van de leerkracht is een belangrijk onderdeel van dit programma; immers de leerling is drie dagen per week op de eigen school onder begeleiding van de eigen leerkracht. Deze leerkracht staat er voor open om te leren hoe hij/zij kan afstemmen op de leerling. Zie ook pagina 6 (voorbeelden).

Werkwijze / aanmelding / plaatsing

Zodra de school een leerling wil inbrengen voor de Trampoline, kan –met toestemming van de ouder(s)/verzorger(s)- contact opgenomen worden met de gedragswetenschapper van de school. School, ouders en gedragswetenschapper omschrijven samen de leerdoelen waaraan in De Trampoline gewerkt gaat worden. De officiële aanvraag verloopt op dezelfde wijze als een arrangementsaanvraag.

De leerling blijft ingeschreven op de eigen basisschool en gaat twee dagen per week naar De Trampoline (maandag en dinsdag) waar niet alleen geobserveerd wordt; er wordt ook gewerkt aan vooraf gestelde doelen op het gebied van gedrag en/of werkhouding. Woensdag tot en met vrijdag volgt de leerling het onderwijs op de eigen basisschool en wordt de leerkracht op de basisschool begeleid door de leerkracht van De Trampoline.

Beide ouder(s)/verzorger(s) zijn bereid mee te werken aan de tijdelijke plaatsing in De Trampoline; zij geven schriftelijk toestemming voor plaatsing en begeleiding. Zij aanvaarden –indien nodig- extra hulp voor (in) het gezin; ook hiervoor geven zij schriftelijk toestemming.

De leerkracht van De Trampoline heeft elke week contact met de leerkracht van de basisschool om de voortgang te bespreken en de leerkracht te voorzien van handelingsadviezen. Er kan ook coaching on the job plaatsvinden, verzorgd door de Trampoline-leerkracht.

De leerkracht van de basisschool is bereid de handelingsadviezen te aanvaarden en binnen zijn/haar mogelijkheden toe te passen. Voor de leerling is de (blijvende) betrokkenheid van de eigen leerkracht een belangrijk onderdeel van het ontwikkelingsproces.

In verband met de beperkte hoeveelheid plaatsen (maximaal acht), zal bij teveel aanvragen, een wachtlijst ontstaan. Plaatsingsdatum wordt daarom in overleg met de gedragswetenschapper van school én de leerkracht van De Trampoline vastgesteld.

Afstemming thuis en school

Voor het welslagen van deze periode is afstemming met de ouders van groot belang. Van hen mag verwacht worden dat zij zich, waar nodig, extra zullen inzetten. Het uitgangspunt is dat wanneer school, thuis en de leerling in De Trampoline gezamenlijk aan het werk gaan, het meeste bereikt of veranderd kan worden. De leerkracht van De Trampoline kan bij de leerlingen op huisbezoek gaan, enerzijds speciaal voor de leerling, anderzijds om in gesprek te gaan met de ouders.

Bemanning en huisvesting van de Trampoline

De Trampoline wordt begeleid door een leerkracht en een leerkrachtondersteuner. Een groepsgrootte van max. 8 kinderen geldt als uitgangspunt. Daarnaast wordt de groep ondersteund door de gedragswetenschapper van het Samenwerkingsverband. De Trampoline is gehuisvest in een klaslokaal in het gebouw van SO De Kornalijs, locatie Guido Gezellelaan 18 te Bergen op Zoom. Telefoonnummer 0164-245 853.

PRAKTISCHE ZAKEN

Didactisch proces

In de Trampoline wordt aandacht geschonken aan het leerlingenwerk van de eigen basisschool van de leerling; de methoden van de eigen school worden hierbij gebruikt. De leerlingen maken hetzelfde werk als de medeleerlingen van de eigen school, zodat ze woensdag goed kunnen aansluiten.

Wekelijks staan op hun individuele takenkaart: taal, rekenen, lezen, spelling, schrijven, begrijpend- en technisch lezen en evt. methodegebonden toetsen of het maken van CITO-toetsen.

De basisschoolleerkracht zorgt ervoor dat de takenkaart digitaal verzonden wordt uiterlijk donderdagochtend en geeft de takenkaart evt. mee aan het kind samen met de werkschriften en het overige werk. In de Trampoline wordt het werk afgetekend met een paraaf zodat men precies kan zien of het werk ook allemaal gemaakt is. Al het werk wordt nagekeken. Hierbij wordt een letter T geplaatst, van Trampoline groep, zodat ouders, leerlingen en leerkrachten kunnen zien waar en hoe ze hun werk gemaakt hebben.

Het uiteindelijke resultaat wordt bekeken, maar vooral het proces wordt samen met de leerling besproken. De leerling krijgt extra ondersteuning, begeleiding voor de diverse vakken wanneer dit nodig is. In overleg met de basisscholen wordt de leerstof van de leerling aangepast.

Ook kunnen er toetsen afgenomen worden in de groep. Alle toetsen worden heen en weer meegenomen door de leerling in een gesloten envelop.

Sociaal-emotionele aanpak

Een veilige en respectvolle omgeving en sfeer in de groep worden ondersteund door tal van hulpmiddelen: van foto's met gedragsregels van de school tot individuele thermometers, doelen- en fasenkaarten, dagritmekaarten en timetimer. Er wordt gewerkt vanuit een voortdurende een positieve benadering (School Wide Positive Behavior Support (SWPBS)). Er zijn in het rooster diverse momenten ingebouwd waarin specifiek gedrag en emoties aan bod komen. Daarnaast worden indien een leerling dit nodig heeft, apart tijd ingeruimd om hierover te praten.

Kinderen wordt geleerd over de eigen emoties te praten, maar ook om zich in te leven in wat hun gedrag en uitlatingen doen bij een ander. Er wordt pauze gehouden samen met de leerlingen van de Kornalijn om interactie met andere leerlingen te stimuleren.

In de Trampoline wordt veel tijd besteed aan het werken en spelen met divers spel-/ontwikkelingsmateriaal. Er wordt buiten gewerkt, in de keuken en aan vaardigheden m.b.t. techniek/handvaardigheid. De leerlingen werken voornamelijk met een eigen plan. Samenwerken, rekening houden met elkaar, veiligheid, respect, elkaar helpen, geduld hebben, samen genieten, plezier hebben en verantwoordelijkheid, zijn hierbij belangrijke zaken.

De leerlingen geven elkaar positieve feedback (nadruk op hetgeen er goed ging) en sparen met elkaar, PBS-armbandjes voor een groepsbeloning.

Leerlingen worden voortdurend positief benaderd. In plaats van: "Wiebel niet zo op je stoel!", wordt er een compliment gegeven op het moment dat hij/zij stil zit: "Wat goed dat je rustig op je plek zit".

Zo krijgen de leerlingen (meer) zelfvertrouwen en snappen ze waarom en hoe ze beter anders kunnen handelen. Dat werkt motiverender dan een herhaaldelijk straffend geluid.

Dagelijks worden de gevoelens van de leerlingen en de daarbij gekozen handelingen besproken ten aanzien van vooral sociale/emotionele situaties. De leerling leert in een uitgebreidere en steeds wisselende vorm zijn gevoelens te uiten/bespreken. We gebruiken daarvoor diverse sociaal emotionele programma's. Zo helpen we de leerlingen te ontdekken waar ze sterk in zijn maar ook wat moeilijk voor ze is en op welke manier ze hier aan kunnen werken.

Gedragsinterventies

Observatie van het gedrag en de werkhouding van de leerling speelt de gehele begeleidingsperiode een grote rol. De begeleiding is vooral gericht op gedragsverandering, het positief veranderen van het zelfbeeld en de competentiegevoelens van het kind. Ook bespreken we de moeilijkheden en hoe de leerling dit op een andere manier zou kunnen oplossen.

Gedragsafspraken worden visueel, door middel van de doelenkaarten, fasenkaarten, gevoelens thermometer, stoplichtmodel en met behulp van diverse sociaal-emotionele programma's gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn: SWPBS gedragslessen, PAD, SOEMO, ed.

De doelenkaart

Dit is een dagelijks ingevuld, gedetailleerd overzicht van gehaalde doelen ingevuld door de leerkracht samen met de leerling. Zo kunnen de kinderen zien of hun inschatting klopt en leren ze zichzelf kennen. Deze kaart is ook belangrijk voor de basisschool die regelmatig terugkoppelingen krijgen van hoe het met hun leerling gaat.

Met de kaart wordt duidelijk dat het kind bepaalde momenten goed op zijn doelen moet letten. Deze kaart kan dus voor een positievere focus op de leerling zorgen. Vaak weten de leerlingen niet goed te omschrijven waar het nu fout of goed gaat. Met behulp van een doelenkaart weet de leerling beter wat er van verwacht wordt en waar dus aan gewerkt moet worden.

De fasenkaart

Op de fasenkaart worden de behaalde stickers ingekleurd. Bij het behalen van 20 stickers kan de leerling, grabbelen of kan het kiezen voor 10 minuten eigen tijd. In deze 10 minuten mag de leerling op de computer, spelletje doen, puzzelen, lezen of tekenen.

Gevoelens thermometer

Indien nodig kunnen de leerlingen werken met de thermometer van gevoelens om hun emoties te kunnen uiten t.a.v. de sterkte van hun emotie. Dit gaat om klassieke thermometers, maar ook om individuele thermometers, waarbij de leerlingen kunnen aangeven of ze zich rustig, kalm en prettig voelen in de groene zone. Leerlingen krijgen beter zicht op hun emoties en kunnen dan zien of het geuite gedrag past bij de hoogte van de emotie.

Sociale vaardigheden worden geleerd door middel van reële sociale situaties. Dagelijks wordt er gewerkt/besproken met behulp van de gevoelenskaartjes uit de PAD methode.

Stoplicht

Met behulp van een stoplicht leren de leerlingen omgaan met problemen. Dit stoplichtmodel is leermodel om op een rustige manier problemen systematisch aan te pakken. Het stoplicht wordt in combinatie gebruikt met Meichenbaum.

Groepsbeloning PBS

De leerlingen sparen PBS-armbandjes. Deze armbandjes worden uitgedeeld wanneer kinderen goed gedrag laten zien. De leerling mag het armbandje houden. Op het groepsoverzicht worden de beloningen bijgehouden. De leerlingen werken naar een samen gekozen groepsbeloning. Belangrijk is dat er met elkaar gekeken wordt wat goed gaat, bij jezelf en bij een ander.

Schooltijden

Leerlingen komen op maandag en dinsdag van 8.30- 15.00 uur naar de Trampoline. De overige drie dagen bezoekt de leerling zijn/haar eigen basisschool. De Trampoline kan een enkele keer gesloten zijn i.v.m. studiedagen. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht door de Trampoline. Schoolvakanties lopen gelijk met de vakanties van 'De Kornalijn'.

Dagindeling

8.20-8.30u	Binnenkomst leerlingen
8.30-9.00u	Behaalde doelen met de leerling bespreken. Terugkoppeling basisscholen, complimentenronde en onderdeel sociaal/emotioneel programma vervolg.
9.00-10.00u	Werkblok; leerlingen gaan aan het werk met hun eigen basisschool programma
10.00-10.15u	Fruit eten en mondelinge onderwijsactiviteit
10.15-10.45u	Sociaal-emotionele ontwikkeling; nabespreken ochtend m.b.v. emotiekaartjes en gevoelens thermometer, gedragslessen, ed.
10.45-11.00u	Pauze (buiten/binnenspelen)
11.00-12.00u	Werkblok; leerlingen gaan aan het werk met hun eigen basisschool programma
12.00-12.30u	Middageten
12.30-13.00u	Werkblok; leerlingen gaan aan het werk met hun eigen basisschool programma
13.00-13.20u	Pauze (buiten/binnenspelen)
13.20-14.40u	Algemene ontwikkeling; diverse activiteiten, zoals tuin, taken, spelactiviteit, technieklessen, gedragslessen, ed.
14.40-15.00u	Gezamenlijke afsluiting van de dag. Behaalde doelen met de leerling bespreken.

Bijzondere dagen, feestelijke activiteiten

De Trampoline sluit soms aan bij activiteiten van 'De Kornalijn'; de leerlingen blijven echter onder toezicht van de leiding van De Trampoline. Ten aanzien van het jaarprogramma denken we dan aan: festiviteiten, uitgenodigde gasten, muzikanten, acties, sportdag, bijzondere feesten, koningsdag of onderdelen van de sint, kerst en paasviering.

Ook wanneer er feestjes, sport- en spelactiviteiten op de eigen basisschool zijn, worden de leerlingen bij De Trampoline verwacht. Ten aanzien van studiedagen of vrije dagen van de eigen basisschool wordt overlegd met de leerkracht van de Trampoline. Indien er uitstapjes georganiseerd worden buiten Bergen op Zoom, krijgt het kind een informatiebrief voor zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) mee.

Afspraken

- De ouder(s)/verzorger(s) regelen zelf het vervoer naar en van De Trampoline met de gemeente. Gemeenten zijn op de hoogte van dit speciale arrangement, waarvoor vervoer kan worden aangevraagd.
- Takenkaart basisschool via mail en/of bij de werkschriften van de leerling.
- De doelenkaart moet altijd op maandag klaar liggen bij de Trampoline.
- Dinsdagmiddag wordt de doelenkaart ingevuld meegegeven naar de basisschool.
- De basisschool vult op woens-, donder- en vrijdag de doelenkaart samen met de leerling in.
- Lesboeken blijven bij De Trampoline (voorzien van een stempel/logo van de school van herkomst), werkschriften gaan heen en weer tussen basisschool en De Trampoline.
- Schoolwerk zoals (CITO-)toetsen kunnen in een gesloten envelop meegegeven worden. Deze komen in een gesloten envelop retour. Dictees kunnen worden afgenomen en gaan ook mee in een gesloten envelop.
- Indien de leerling afwezig is, geven de ouders dit op maandag en dinsdag door aan De Trampoline; aan de eigen basisschool op woensdag, donderdag en vrijdag.
- I.v.m. het continuurooster neemt de leerling een gezonde pauzehap (fruit en drinken) mee en een lunchpakket. Er wordt melk en thee aangeboden door De Trampoline.
- In het voorjaar wordt er soms buiten gewerkt, wilt u daar rekening mee houden t.a.v. de kleding voor die dagen.

Voorbeelden ondersteuningsbehoeften van de leerkracht/school:

- De leerkracht wil leren beter inspelen op de emoties van [x]. Hoe kan hij/zij veiligheid en vertrouwen opbouwen?
- De leerkracht wil meer duidelijkheid in de oorzaak van boze buien bij [x]. Wat zijn op dat moment de 'triggers'?
- De leerkracht wil handvatten om de heftige buien van [x] voor te zijn. Hoe kan hij/zij, voordat het fout gaat, zorgen voor afleiding en een uitlaatklep?
- De leerkracht wil ondersteuning om de begeleiding van [x] te integreren binnen het hele groepsproces.
- Hoe kan de leerkracht de opgedane vaardigheid overdragen naar de leerkracht van [x] volgend schooljaar?

Voorbeeld ondersteuningsbehoeften van de leerling

- [x] mag leren zich te uiten. Hij/zij mag leren wat hij voelt en over zijn gevoelens te praten.
- Wat is echt gedrag en wat is gespeeld gedrag? (gevoelens, emoties).
- [x] mag leren op een goede manier met andere kinderen (buiten) te spelen. Hij/zij is nu selectief bij het kiezen van vrienden en kan spel niet lang volhouden.
- [x] mag leren nee te accepteren en om te gaan met dingen die nog niet zo goed lukken. Hij/zij moet merken dat dit normaal is en dat het bij leren hoort om eerst iets niet te kennen.